

J.R. BARAT

LA TOMBA

142

© J. R. Barat
© Editorial Brúixola (GEB, SL), 2024
Bac de Roda, 64. 08019 Barcelona
www.brunolibros.es

ISBN: 978-84-1349-407-4
Depòsit legal: M-576-2024

Reservats tots els drets.
Queden rigorosament prohibides, sense el permís escrit
dels titulars del *copyright*, la reproducció
o la transmissió total o parcial d'aquesta obra
per qualsevol procediment mecànic o electrònic,
incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic,
i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer
o préstec públics.
Se'n poden utilitzar cites sempre que s'esmente
la seua procedència.

Direcció editorial:
Begoña Lozano

Edició:
Laura Trueba

Traducció:
Enric Lluch

Disseny:
Emilio Rebull

Coberta:
Elsa Suárez Girard,
adaptat per Alberto García

Fotografia de coberta:
Muntatge fotogràfic amb imatges de Shuttershock

La tomba 142

J. R. Barat

Hem anat al supermercat

Era una vesprada agradable d'octubre i vaig decidir tornar a casa a peu en eixir de la facultat. M'agradava caminar amb la ment perduda en les meues coses. Ho preferia més que estar esperant l'autobús, mai menys de quinze o vint minuts. A més, la tardor continuava sent des de sempre la meua estació favorita. La pluja i l'aire fresc em recordaven la meua infància, aquells dies màgics en què començaven les classes al col·legi, l'olor dels pupitres, la de l'estoig nou amb els llapis de colors, la goma d'esborrar i la maquineta de fer punta, la dels llibres que ma mare m'ajudava a folrar... I, sobretot, m'atreia el color dels carrers i les avingudes, perquè els arbres que poblen la ciutat semblaven pintats amb un vernís d'or.

L'avinguda Complutense desbordava d'estudiants que anaven a classe o tornaven dels seus quefers. Vaig passar per davant de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Agrònoms i vaig creuar la rotonda, mentre recordava el treball que ens havia manat la professora d'Història del Món Actual, vint pàgines a un espai, i que havia de tindre acabat en menys d'una setmana.

Trobaria a faltar Alícia per a fer aquella tasca.

Alícia.

Vaig pensar en ella.

Se'n va anar a Gélver de manera precipitada perquè sa tia Elionor havia emmalaltit inesperadament i l'havien ingressat d'urgències a l'Hospital de Vera, on li havien diagnosticat peritonitis.

Em sentia bé amb Alícia.

Era la companya perfecta. Sempre amb un somriure als llavis, sempre amb la frase justa en el moment adequat, sempre avançant-se als meus pensaments, sempre solidària amb qui té problemes.

Incapaç de suportar les injustícies del món, s'havia implicat en una organització d'estudiants que protestaven contra els desnonaments, la corrupció política, els abusos de les entitats bancàries o l'especulació urbanística. No hi havia setmana que no apareguera per la Puerta del Sol amb alguna pancarta reivindicativa.

Les nostres discussions sobre l'actualitat solien acabar amb una espècie de frustració compartida. Alícia era més idealista. Jo, més pràctic. No obstant això, a tots dos ens envaïa el mateix escepticisme. Alícia creia que el món podia regenerar-se encara i netejar les seues ferides. Defensava Rousseau: «L'home és bo per naturalesa». A mi m'assaltaven els dubtes i solia defensar més aviat el contrari, igual que Plaute: «L'home és un llop per a l'home».

Vaig somriure interiorment. Des de feia un parell d'anys, érem inseparables. A les verdes i a les madures.

Va ser en arribar a Moncloa quan vaig tindre per primera vegada la sensació que algú em seguia. Crec que vaig sentir un xiuxiueig o un murmuri, la veu apagada d'algú cridant-me amb una certa discreció. Em vaig girar i vaig observar, estranyat, que no hi havia ningú darrere de mi. Vaig suposar que devia haver

sentit algun crit llunyà, el so d'un vehicle allunyant-se, el vent bufant entre les fulles dels arbres.

Figuracions meues.

Vaig tornar a submergir-me en els meus pensaments. Alcía.

Vaig evocar els seus ulls de caramel i la seua mirada neta.

Quatre dies sense ella.

Vaig alçar la vista i vaig ensopegar amb l'imponent edifici de la Caserna General de l'Exèrcit de l'Aire, amb la bandera espanyola onejant dalt de tot. Una construcció roja, gran, monolítica, amb aspecte de presó, les sostrades blaves, les dues torres acabades en punta esmolada flanquejant la caserna, com dues sentinelles.

A aquelles hores de la vesprada, la ciutat semblava un formiguer de gent i vehicles que circulaven en totes direccions. Una ambulància va passar amb la sirena en marxa cap al passeig de San Francisco de Sales. Tal vegada cap a l'hospital on treballava mon pare.

Quan vaig arribar a Princesa vaig experimentar de nou la sensació que algú em seguia. Em vaig girar dissimuladament. Dos homes passejaven a una certa distància, parlant tranquil·lament. Una dona caminava amb una bossa d'anar a comprar a la mà.

Em vaig encongir d'espatlles.

Estava cansat i necessitava una dutxa urgent. Vaig travessar el carrer, vaig entrar al portal del meu edifici i vaig pujar caminant, com era el meu costum. A penes vaig obrir la porta, vaig fer un crit per avisar de la meua presència, però ningú va respondre. La casa estava en silenci. Sobre la taula de la cuina vaig trobar una nota.

«Tornarem cap a les huit i mitja. Irene i jo hem anat al supermercat.

Un bes.

La mare».

Vaig obrir la nevera i vaig beure un glop de suc de tomaca directament de l'envàs. M'agradava fer-ho, i només podia permetre-m'ho si no em veien ma mare o la meua germana. Irene solia dir-me *troglodita* quan em sorprenia. Vaig entrar a la meua habitació, vaig llançar la motxilla sobre el llit i em vaig deslliurar de les sabates i dels calcetins.

La dutxa.

Vaig agafar roba neta i em vaig dirigir al bany.

En creuar el passadís vaig tornar a experimentar de nou la sensació que hi havia algú al meu costat i em vaig quedar quiet, escoltant. Durant un parell de minuts vaig romandre atent al que succeïa al meu costat.

Silenci. Un silenci espès i enganxós, que s'estenia al meu voltant com un rèptil amenaçador, caminant entre les ombres que envaiïen la casa. Vaig mirar a tot arreu i vaig creure que percebia uns moviments en els objectes. Gerros, cadires, quadres, mobles, llums, marcs semblaven cobrar vida i desplaçar-se uns centímetres.

Què m'estava passant? Potser delirava?

Una sensació d'angoixa va començar a apoderar-se de mi. Com quan era xiquet i em quedava sol a casa, aclaparat per la por, vaig encendre els llums, vaig buscar pels racons, vaig obrir armaris i portes, vaig creuar passadissos, vaig eixir al balcó, vaig mirar darrere de les butaques del menjador i entre els mobles. Tractava de trobar alguna anomalia que justificara el neguit que havia començat a envair-me.

Ningú. Res.

Només aquell silenci opressiu.

Continuava amb la roba neta a la mà i començava a cansar-me d'aquella estupidesa. Em vaig ficar dins del bany, disposat a donar-me una dutxa refrescant i recuperar la normalitat en la meua vida. Vaig pensar que el cansament em feia veure visions.

Vaig prémer l'interruptor i vaig encendre la làmpada que descansava sobre el prestatge de la paret.

Quan vaig dirigir la vista a l'espill em vaig quedar petrificat per l'espant.

Darrere de mi, a través de l'espill, vaig distingir una persona que em mirava fixament als ulls.

Capítol segon

Un tema de candent actualitat

Aterrit, em vaig capgirar, però no hi vaig veure ningú. Estava completament sol.

Els meus ulls van tornar a l'espill. El desconegut havia desaparegut.

Havia patit una al·lucinació?

Sense poder desprendre'm de l'estranya sensació d'irrealitat, em vaig despullar i em vaig ficar davall de la dutxa. Vaig deixar que l'aigua correuera pel meu cos uns minuts, amb els ulls tancats. Allò que acabava de passar-me no tenia cap explicació. O tal vegada sí. Tal vegada es devia a la fatiga que m'afeblia els sentits. Vaig relaxar els músculs i vaig deixar la ment en blanc.

La imatge de l'espill va tornar al meu cervell.

Malgrat la rapidesa amb què tot havia succeït, vaig intentar fer un retrat robot. L'aparegut era un xic d'uns díhuit anys. De la meua alçada, més o menys. Complexió robusta, cabell arriusat, negre, i rostre inexpressiu. I vestia una camisa blava de quadres.

No recordava res més.

Em vaig posar el barnús i em vaig tombar en el sofà, de cara a la tele. Durant un quart d'hora, vaig tractar de seguir inútilment les aventures d'una colla en un lloc amb molta vegetació, tal vegada una illa, però sense assabentar-me massa bé de qui eren, ni on estaven, ni com hi havien anat a parar. Les converses i les peripècies d'aquells adolescents no aconseguien captar la meua atenció.

La meua ment se n'anava una vegada i una altra cap al jove que se m'havia aparegut a l'espill del bany.

La porta de la casa es va obrir de manera inesperada. Ma mare i la meua germana tornaven del supermercat, parlant a crits, com sempre.

Quan vaig entrar a la cuina, les vaig sorprendre guardant la compra i rient pels colzes.

–Es pot saber l'acudit?

Ma mare va tancar la porta del rebost, on acabava d'apilar una dotzena de llaunes de conserves, i em va mirar amb un somriure.

–La teua germana. Acaba d'explicar-me que aquest matí dos xics de l'institut s'han barallat per seure al seu costat a classe d'Anglés.

Irene estava en quart de l'ESO. Tenia els cabells rossos, llargs, quasi a mitjan esquena, com una cua de cavall. Encara li quedaven a la cara algunes pigues de la infantesa. Els seus ulls, grans i castanys, brillaven desperts. Era alta i prima com un jonc. El que més li agradava era fer-me la guitza, per la qual cosa jo li retornava els dards cada vegada que se'm presentava l'ocasió.

–Vaja, vaja –vaig fer broma–. Així que ara et dediques a provocar altercats entre els teus admiradors.

Irene em va mirar amb sorneria.

–Què dius, baboia? Aquests dos idiotes volien posar-se al meu costat per a copiar en el control de lectura de Robert Louis Stevenson. Que es perden en el desert!

Només a la meua germana Irene se li podia ocórrer amollar-me una paraula tan extravagant i cursi com «baboia».

–Pobrets. No et fa llàstima tractar-los així? Dos pobres adolescents, rendits davant dels teus encants intel·lectuals...

–Oblida'm!

Ma mare, com sempre, va posar pau. Va dispersar l'assemblea manant-nos a cadascú a ocupar-nos de les nostres coses fins que arribara mon pare de l'hospital per sopar.

Vaig tornar al sofà. La pel·lícula d'aquells joves extraviats en una selva havia acabat i en el seu lloc estaven fent un programa de concurs. Vaig passar per tots els canals, sense trobar res que em cridara l'atenció. Finalment, em vaig quedar veient un partit de tennis entre dos desconeguts.

A la nit mon pare ens va contar el cas d'un xic que feia uns dies estava ingressat a l'hospital, en estat de coma. Els jardiners municipals l'havien trobat de matinada al parc de San Isidro, inconscient. Pel que semblava, i segons tots els indicis, era cosa d'una quadrilla de caps rapats o de *ñetas*, que li havien pegat una pallissa salvatge.

–Hui ha estat la policia a l'hospital.

–No sé on arribarem! –va exclamar ma mare acompanyant la frase amb un gest de resignació–. Cada vegada hi ha més violència! Ja no podem ni passejar pel parc!

–Pobre xic!

Mon pare i ma mare es van ficar al llit abans de les onze. Són d'aquesta classe de persones que, quan acaben de sopar, els entra la son. La meua germana Irene es va tancar a la seua habitació per a fer els deures de l'institut. I jo em vaig quedar sol, sense ganes de llegir, ni de ficar-me al llit, ni de fer res, tombat en el sofà, avorrint-me amb un documental sobre els babilonis.

Vaig sentir que em sacsejaven per les espatlles i vaig obrir els ulls.

–Desperta't, tronc. Per a dormir s'ha inventat una cosa que es diu *llit*.

Era Irene. Vaig arrufar les celles, desconcertat. A la tele estaven projectant una pel·lícula en blanc i negre de l'any de la picor. La meua germana em mirava divertida.

–Quina hora és?

–La una i quart –va dir donant-me l'esquena–. Me'n vaig al llit. Fins demà.

Em vaig incorporar i hi vaig romandre uns segons, esbalaït, veient les imatges del televisor. Humphrey Bogart i Katherine Hepburn discutien damunt d'una ruïnosa embarcació amb la qual solcaven un riu perillós.

Vaig decidir anar-me'n al llit. En passar per davant de l'habitació de matrimoni, vaig escoltar els ronquits espaiats de mon pare. A l'habitació de la meua germana regnava un silenci absolut.

Em vaig despullar a les fosques i em vaig ficar al llit. A penes em vaig cobrir amb els llençols, em va semblar sentir una respiració sufocada dins de l'habitació.

Vaig romandre durant uns minuts alerta, intentant captar el més lleu soroll, el més xicotet senyal d'alguna presència a la meua habitació.

Res.

Vaig decidir oblidar-me de tot i tractar de dormir, però la son se me n'havia anat per complet. Sense llum, amb els ulls mirant el sostre, vaig tornar a recordar la imatge del xic que se m'havia aparegut a l'espill aquesta mateixa vesprada. La camisa de quadres blaus, el rostre inexpressiu, el cabell negre i arrissat.

No sé quan em vaig adormir, però degué ser molt tard. El despertador em va rescatar del somni a les set i mitja. La llum que entrava a l'habitació va tornar a instal·lar en la meua

ànima una impressió de certitud que havia perdut durant la nit. Vaig traure el cap per la finestra, encara sense vestir-me. Vaig contemplar els alts plataners que creixien a banda i banda del carrer, les fulles dels quals havien començat a cobrir les voreres. Malgrat les primeres hores del dia, el cor de la ciutat batejava amb tota la seua força. Hi havia un trànsit infernal. El cel estava net i blau, clapejat de xicotets núvols blancs.

A la cuina, ma mare i la meua germana conversaven animadament, llevant-se la paraula de la boca una a l'altra per a explicar-se el que havien somiat.

Vaig reparar que jo no recordava res dels meus somnis. Em va vindre de nou a la ment la imatge de l'espill i vaig somriure. A plena llum del dia, les meues fantasies oníriques em semblaven una autèntica ximperia. Vaig saludar i vaig seure a taula amb un got de llet freda.

–Hui tampoc vindré a dinar –vaig anunciar–. Tinc un munt de treball.

Ma mare va sospirar. Es va alçar i va començar a preparar-me un entrepà.

Irene va deixar el seu bol buit dins de la pica.

–Me'n vaig –va dir–. Arribaré tard i tinc un examen a primera hora.

Ens va fer un bes ràpid i va desaparèixer xiulant una cançó de moda. La vaig veure anar-se'n com un coet.

També jo tenia pressa, així que em vaig beure la llet d'un glop. Després, vaig agafar l'entrepà que ma mare acabava d'emboticar amb paper d'alumini.

–No m'agrada que et quedes a dinar a la facultat. Encara estàs creixent i necessites alimentar-te bé.

–Els teus entrepans són una passada, mare.

–Fes-me un bes.

La classe de Teoria de la Informació s'havia convertit en una de les meues preferides. El professor era un tipus d'uns cinquanta anys, que vestia indefectiblement amb vestit jaqueta de color gris i usava corbata. Li deien Jesús Iraola, i es passava la classe pegant voltes per l'aula, amunt i avall, sense parar de parlar.

–Hauran d'elaborar un treball per a la meua assignatura.

Un altre treball, vaig pensar una miqueta fotut.

–Han de triar una notícia de candent actualitat i seguir-la durant el curs. Vull originalitat.

Un alumne que estava assegut al meu costat va alçar la mà. El professor va fer un gest amb el cap, donant a entendre que li permetia parlar.

–Quin ha de ser el tema?

Jesús Iraola va pujar a la tarima i des d'allà va recórrer la sala amb la mirada.

–El tema? Trien... política, economia, esports, societat... El que importa és que es tracte d'un tema de candent actualitat. Ja els ho he dit. Facen per llegir la premsa, vegem els telenotícies, escolten la ràdio, pregunten, informen-se, indaguen... Qualsevol veí pot tindre un cadàver amagat a l'armari de la seua habitació. El cambrer que els serveix el café cada matí pot ser un psicòpata. El sacerdot de la seua parròquia tal vegada guarda un terrible secret. Un polític que defrauda Hisenda, un mestre que abusa de les seues alumnes, un banquer que desvia diners a un compte de Suïssa... Els periòdics estan plens de casos sense resoldre. Hi ha centenars de misteris esperant que vostés els revelen.

Un alumne situat en primera fila va fer una segona observació.

–Ens està demanant que actuem com a detectius?

–Vosté ho ha dit! –va aprovar el professor Iraola–. Així és com ha de ser un bon periodista! Un detectiu! Un tipus que

es fica on no el criden, que furga, que pregunta, que busca als abocadors. Els he dit alguna vegada que el món és un autèntic femer?

–El meu barri, per descomptat –va dir una alumna asseguda darrere de mi–. Els del camió del fem passen quan els dona la gana.

Una explosió de riallades va ressonar a la sala. El professor Iraola no va poder reprimir tampoc un somriure.

–No està malament l’acudit –va dir, posant-se seriós de seguida–. Hauran de moure’s, viatjar, visitar llocs... El treball ha d’estar llest al juny. Mínim, quaranta pàgines. Un veritable dossier. Amb fotos, estadístiques, noms propis... Alguna pregunta?

Vaig alçar la mà.

–Sí?

–Suposem que triem un tema qualsevol, un cas que ens sembla interessant al principi, però que acaba resolent-se abans del que es preveu per la intervenció de la justícia o de la policia. Què passaria aleshores?

–Un periodista sempre va més enllà del que dictamina un tribunal o el que decideix un comissari de policia. Sempre hi ha un costat fosc. Allò que no es veu o que no es diu. Ací és on entren vostés.

En aquells moments va sonar el timbre. La classe havia finalitzat. El professor es va acomiadar de nosaltres amb un breu «fins demà», va recollir els seus papers i va desaparèixer per la porta, seguit per algunes alumnes.

Em vaig quedar uns moments sense moure’m del meu lloc, meditant sobre les paraules d’Iraola. Al meu voltant sentia el murmuri característic dels alumnes alçant-se dels seus seients, acomiadant-se, rient, pronunciant frases inacabades... Jo continuava meditant, alié a tot el que m’envoltava.

L'altre costat de la mort

L'Estació d'Atocha desbordava de gent.

Sempre m'ha provocat una certa tristesa l'ambient que es respira en una estació ferroviària. Trens que arriben, trens que se'n van. Acomiadaments, retrobaments, abraçades, llàgrimes. M'agrada observar la gent que espera fent temps, passejant per l'andana, dempeus enfront dels panells on s'anuncien les arribades o les eixides, prenent-se un café o llegint un llibre.

A les 18.40 hores, amb deu minuts de retard, va arribar el tren procedent d'Almeria. Alícia va baixar del segon vagó amb un somriure d'orella a orella, arrossegant una maleta marroí.

Ens abraçarem amb força i ens vam fer un bes de pel·lícula.

–Com ha anat el viatge?

–Llarg i pesat. Encara sort que he vingut en companyia de Khaled Hosseini.

–Khaled què?

–Mil sols esplèndids.

–Però, què dius?

–Khaled Hosseini és un novel·lista d’origen afganés. *Mil sols esplèndids* és el seu últim llibre. Molt bo, per cert. Hauries de llegir-lo.

–Com està ta tia? –vaig preguntar sense fer cas del seu suggeriment.

–Bé. Fora de perill. La van agafar a temps de miracle. Saps? M’he assabentat que la peritonitis antigament tenia un altre nom.

Vaig fer un gest per a manifestar la meua ignorància.

–Còlic miserere–va aclarir Alícia en pla acadèmic–. Els cementeris estan plens de morts per culpa seua.

Vam eixir al carrer. A penes hi vam haver d’esperar perquè l’autobús va arribar de seguida. Hi vam pujar i hi vam seure al fons.

–Tenim treball per un tub –la vaig informar–. Espere que vingues amb ganes de pensar.

–Tinc ganes d’estar amb tu –em va dir Alícia amb cara picardiosa– i de pegar una volta per Madrid sense pensar en res.

Els meus pares i la meua germana estaven sopant quan vaig arribar a casa. A la televisió es projectava una pel·lícula d’indis i vaquers bastant antiga. Moltes vegades em pregunte per què està la tele sempre engegada, fins i tot quan mengem, perquè ningú para esment. Mon pare i ma mare solen aprofitar els menjars per a parlar del que porten entre mans i conversar amb Irene i amb mi. S’interessen per les nostres coses, la qual cosa és lògica, supose, encara que a vegades la seua xarrada es transforma en un interrogatori policial: on t’has ficat, què has fet, amb qui has estat.

–Bona vista vejам! –va saludar mon pare.

Vaig anar a la cuina i vaig tornar a l’instant amb un plat, un got i els coberts.

–Què hi ha per sopar? –vaig preguntar mentre seia.

–Estàs cec? –em va etzibar la impertinent de la meua germana.

Anava a replicar-li amb una grolleria, però estava bastant cansat i no tenia ganes de discutir amb ella. A més, tenia raó. Només calia pegar una mirada a la taula per a saber que hi havia per sopar: puré de verdures, filets arrebossats de lluç i fruita.

–Com va la tia d’Àlícia? –va voler saber ma mare.

–Bé. Ha tingut sort –vaig respondre mentre em servia una miqueta de puré–. Per cert, ja sé com es deia antigament la peritonitis...

–Còlic miserere –va murmurar Irene sense mirar-me.

Em va caure com si m’haguera ventat una puntada a l’estómac. La meua germana era una setciències repel·lent.

Vam sopar sense prestar atenció a la televisió, parlant un poc de tot, cadascú a la seua, com en una conversa destrellatada, esquitxada d’incoherències, interrupcions, riures i, sobretot, disbarats de la meua germana. A la pantalla, un grup nombrós de colons, parapetats darrere de les carretes d’una caravana, tractaven de fer front a una tribu de pellroges. Els indis pegaven voltes amb els cavalls al voltant dels colons, igual que en uns cavallets de fira, mentre els uns i els altres disparaven sense parar.

–Qui no ha tingut tanta sort ha sigut el xicot que vos vaig comentar l’altre dia –va assenyalar mon pare amb la poma de les postres en una mà i el ganivet per a pelar-la en l’altra.

A la pantalla, un indi acabava de ser abatut pel tir d’un rostre pàl·lid i tant ell com el seu cavall havien caigut a terra de manera espectacular.

–El del coma? –va preguntar ma mare.

Mon pare va afirmar amb el cap.

–Tres dies. Pobre xicot.

–I no s’ha sabut res del que li va passar?

–Res.